

ONLINE SCHOLING: PREVENTIEF KLINISCH REDENEREN VANUIT EEN GEPERSONALISEERD PERSPECTIEF

Miriam Weijers, Jeugdarts, arts Maatschappij & Gezondheid
Docent en promovendus UM

Carolien Bastiaenen: Universitair hoofddocent UM, afd. Epidemiologie

NOAH

groot (SD +2)
gehoor ↓ (soms)

vrolijk, actief
sterke wil
spraak/taal +/-

veel buiten
tekenen ↓

school stom
onrust, afgeleid
gevoelig

Juf maakt zich grote zorgen!
Advies aan Moeder: naar huisarts ofevt. jeugdarts

Huisarts en/of Specialist

- lichamelijk probleem/ziekte?
- psychisch probleem/stoornis?

Reactieve zorg

*diagnose & behandeling
ziekte/stoornis*

Jeugdgezondheidszorg

- vroeg opsporen/ voorkomen
ziekte/stoornis
- normale opgroeiproblemen?
- bij geen problemen/klachten:

***beschermen & bevorderen
gezondheid/ontwikkeling***

Pro-actieve Preventie

volgen ontwikkeling & gezondheid

zonodig verwijzen

uitleg/ normaliseren/ advies

Predictie

*voorwaarden scheppen
optimale gezondheid/ontwikkelen*

“PERSONALIZED HEALTH CARE”

- **Persoonlijk:**
 - op maat, passend bij individuele kenmerken kind & omgeving
- **Preventief en Predictief**
- **Pro-actief, Positieve benadering**
(uitgaan van gezondheid, niet ziekte)
- **Participatief**
 - actieve betrokkenheid
ouders/jongeren
 - bekrachtigen, zomogelijk regierol

GEPERSONALISEERDE JGZ

Klinisch redeneren

- gezondheid: welke factoren hebben positieve/negatieve invloed?
- interactie tussen de vele factoren

Koppelen
informatie &
interpretaties
aan medische kennis

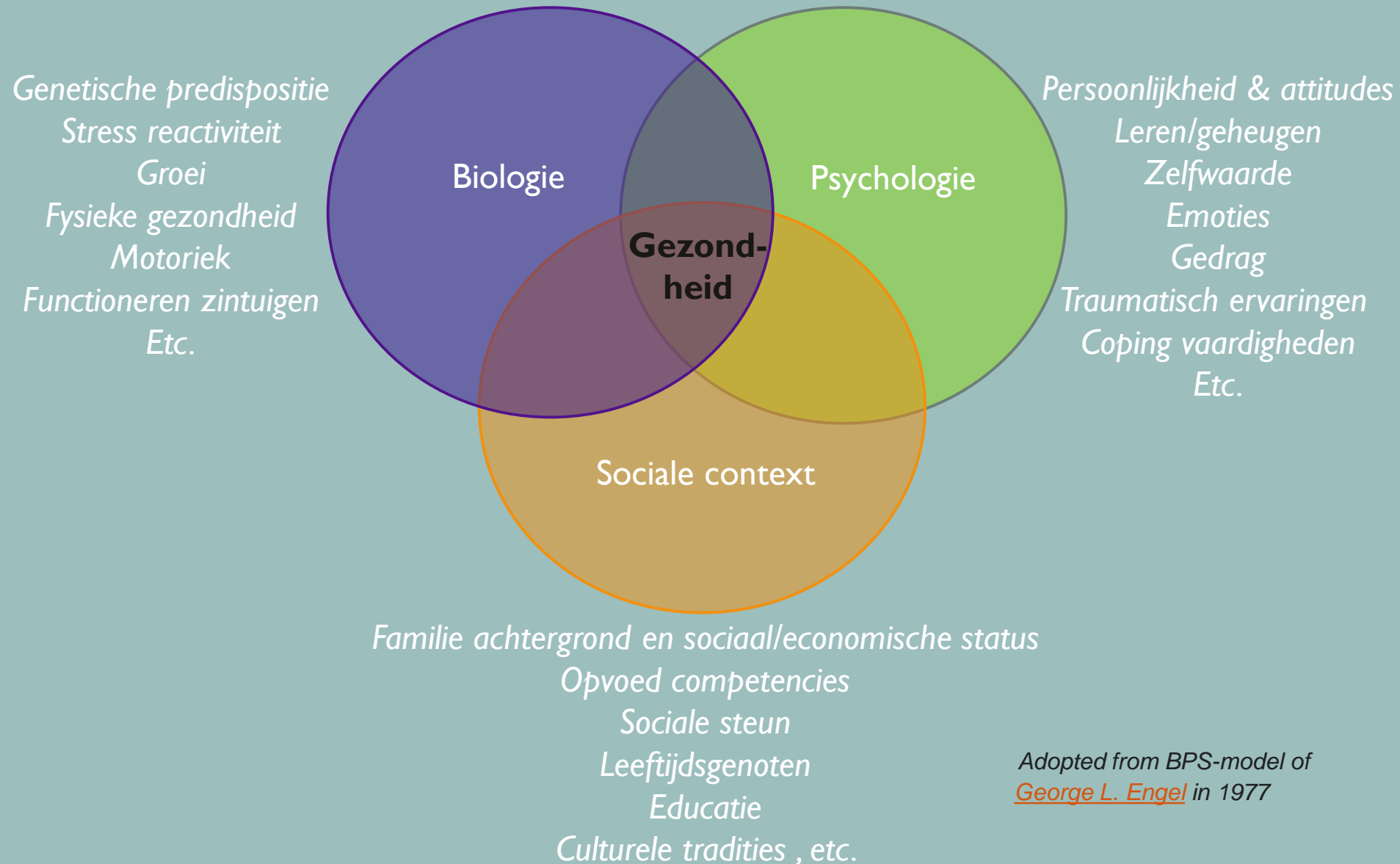
- Gegevens verzamelen
 - anamnese
 - onderzoek

- Analyse:
 - ordenen
 - verbanden leggen
 - theorieën/hypothesen

- Acties
 - behandeling
 - verandering gedrag/omgeving

monitoring

BIOPSYCHOSOCIALE MODEL VAN GEZONDHEID

Adopted from BPS-model of
George L. Engel in 1977

NOAH

Fysieke/mentale functies & structuren

groot (SD +2)
gehoor ↓ (soms)

vrolijk, actief
sterke wil
spraak/taal +/-

veel buiten
tekenen ↓

school stom
onrust, afgeleid
gevoelig

genetische
aanleg
zwangerschap
geboorte
life events
zorg
medicatie

gezin
opvoeding
netwerk
opleiding
werk
cultuur

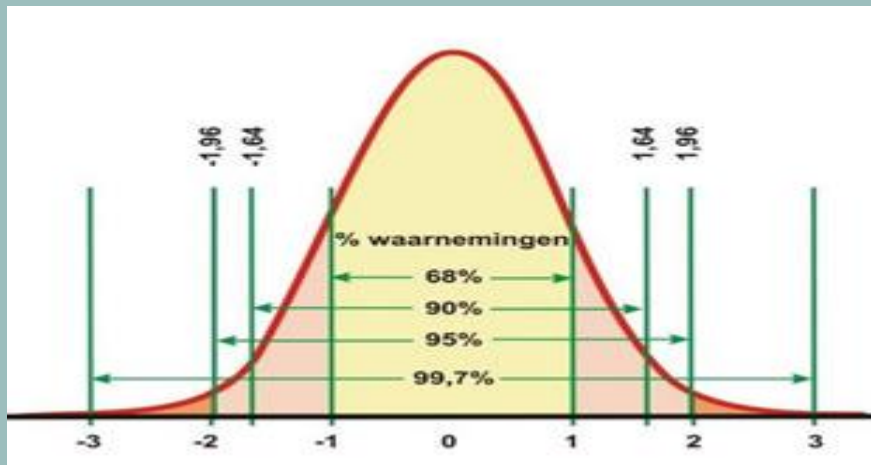
Activiteiten & Participatie

Juf maakt zich grote zorgen!
Advies aan Moeder: naar huisarts ofevt. jeugdarts

GEPERSONALISEERDE JGZ

Klinisch
redeneren

- gezondheid: welke factoren hebben positieve/negatieve invloed?
- interactie tussen de vele factoren

relateren aan:

- ✓ *brede marge*
“normale ontwikkeling”
- ✓ *continuüm:*
verleden en toekomst

meenemen perspectieven van alle betrokkenen

doorzien van multidimensionale processen (= complex)
op weg naar gezondheid of ongezondheid?

Gepersonaliseerde JGZ

Tot nu toe: Preventie, Predictie & Personalisatie
breed inzicht in unieke gezondheidssituatie
(inclusief krachten kind & gezin)

Focus: Participatie:

- ouders/jongeren actief betrekken
- ruimte voor hun perspectief/verwachtingen
- samen zicht aanknopingspunten optimalisatie gezondheid
- zelf kunnen beslissen hoe & wat

Hoe bereiken we dat?

Dont's/ oppassen met.....

- vertellen/overtuigen wat het beste is
- te snel/ongevraagd advies en oplossing bieden

Do's/ wat is helpend.....

- Vragen stellen, actief luisteren
 - reflectie, samenvatting
- Perspectief ouder/jongeren?
 - wel/niet zorgen/noodzaak/wil tot verandering, ambivalentie?
 - wel/geen informatiebehoefte?
- Toon begrip voor hun motivaties en barrières
- Benoem: hun krachten en evt. ambivalentie
- Ontlok verandertaal. Wat is haalbaar? Hoe te bereiken?
- Soms tijd geven/los laten, focus op andere hulpvragen ouders

“Empowerment” =

- zelf kunnen inschatten wat mogelijk is, wat bij hen past
- zelf besluiten welke acties ze willen en kunnen nemen.
- ervaren zelf invloed te hebben,
- bewust van eigen krachten/sterke punten (kind & gezin)

Voorwaarden:

- educatie op maat
 - hun perspectief is uitgangspunt
 - toegang tot begrijpelijke informatie : inzicht in gezondheidssituatie
 - ondersteunen (zo laagdrempelig mogelijk)

JGZ BASISPAKKET/RICHTLIJNEN

Vaak ook pro-actieve (ongevraagde) voorlichting, uitleg

Advies indien geen actieve vraag en/of weerstand:

- **Indirecte voorlichting:**
 - zo algemeen mogelijk, niet op persoon zelf gericht (voorkomt weerstand, verwerping vd boodschap)
- **Feitelijk & Neutraal:**
 - groei/gewicht/ontwikkeling van betreffende kind zo feitelijk, neutraal mogelijk uitleggen

CASUS SEBASTIAAN GESPREK MET MOEDER

Persoonlijke factoren

Genetische aanleg

Ziekten in familie
Aanleg voor over/ondergewicht

ADHD, ASS
(neefjes)

Zwangerschap / geboorte

Duur
Intoxicaties
Gewicht
Apgarscores
Ziekenhuisopname
Gehoorscreening

39 weken
keizersnede
2940 gram
4/7/10
3 dagen couveuse

Vroege ontwikkeling

Eerste lach
Ontwikkeling
Los lopen

5 wk.
jong
18 mnd

Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen

Voorgeschiedenis

Medicatie
Ontvangen zorg
Tandarts
Vaccinatiestatus

Astma, Ventolin zn
OMA 2017
Adenotomie

Lichamelijke functies & structuren

Klachten	-	-	-
Gehoor	-	-	-
Zien	-	-	-
Bril/lenzendragend	-	-	-
Lengte	-	-	-
Gewicht	-	-	-
Zindelijkheid	urine	ontlasting	-
- dag	-	-	-
- nacht	-	-	-
Lichamelijke ontwikkeling	-	-	-

Fysiek

Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig	-	-	-
Pengreep	-	-	-
Internet/social media/gamen	-	-	-
Lichaamsbeweging	-	-	-
Zwemles	-	-	-
Zwemdiploma	-	-	-
Voeding	-	-	-
Tanden poetsen	-	-	-

Sebastiaan
4jr4mnd

Mentaal

hechting	-	-	-
Vragenlijst	-	-	-
- psychosociaal	-	-	-
- aandacht	-	-	-
- emotioneel	-	-	-
Persoonlijkheid	-	-	-
Slapen	-	-	-
Spraak/taal ontwikkeling	-	-	-
Meertaligheid	-	-	-
Denkniveau	-	-	-

balans

Concentratie ↓

vrolijk
Sterke wil

open

jong

Mentaal

School	-	-	-
Gedrag	-	-	-
Interactie	-	-	-
- ouder/kind	-	-	-
- kind/JGZ	-	-	-
- volwassenen	-	-	-

gaat niet graag

onrustig/actief

komt niet tot werken

soms luisteren ↓ boos

goed

duidelijkheid/ structuur
& positieve aansturing
nodig

Externe factoren

Directe omgeving

Gezinsleden	-	-	-
Bijzonderheden gezin	-	-	-
Samenstelling gezin	-	-	-
Competentie o	-	-	-
Sociale steun	-	-	-
Passief roken	-	-	-

Moeder 38 jr
Vader 39 jr.
Zus Lana 2jr8 mnd

consequent+
structuur+

Leefomgeving

Afkomst	-	-	-
Spreektaal	-	-	-
Opleiding	-	-	-
Geloof	-	-	-
Beroep (vader)	-	-	-
Betaald werk (moeder)	-	-	-
Betaald werk (moeder)	-	-	-
Financiën	-	-	-
Huisvesting	-	-	-
Buurt	-	-	-
Voorschoolse voorziening	-	-	-
School	-	-	-

MBO MBO

Vertegenwoordiger

Kapster

Hallo,
Ik ben Sebastiaan.
Ik ben een jongen van 4 jaar.
Als ik thuis ben, voel ik me
meestal blij, vrolijk, maar
school vind ik stom!

Leerkracht: Ik maak me zorgen!
Hij vraagt heel veel aandacht in
klas. Hij heeft een sterke wil, is
onrustig en heeft een slechte
concentratie.
Hij komt niet tot werken!
Aan de poort luistert hij niet
naar moeder (vaak boos).

CASUS SEBASTIAAN

Moeder naar jeugdarts “gestuurd” door leerkracht.
Ze wilt het beste voor haar kind.
Maar, weet niet wat ze kan verwachten,
Ik neem S. nog niet mee, wil geen onnodige stempel,
hem niet het gevoel geven dat hij niet oké is.

BEGIN CONSULT

Wat is van belang?

- Aanleiding/zorgen leerkracht?
- Perspectief, hulpvraag, verwachtingen Moeder
- Uitleg wat je als jeugdarts kunt bieden/ gaat doen?

Persoonlijke factoren

Genetische aanleg

Ziekten in familie
Aanleg voor over/ondergewicht

ADHD, ASS (neefjes)

Zwangerschap / geboorte

Duur
Intoxicaties
Gewicht
Apgarscores
Ziekenhuisopname
Gehoorscreening

39 weken keizersnede
2940 gram
4/7/10
3 dagen couveuse

Vroege ontwikkeling

Eerste lach
Ontwikkeling
Los lopen

5 wk. jong
18 mnd

Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen

Voorgeschiedenis

Medicatie
Ontvangen zorg
Tandarts
Vaccinatiestatus

Astma, Ventolin zn
OMA 2017
Adenotomie

Lichamelijke functies & structuren

Klachten	-	-	-
Gehoort	-	-	-
Zien	-	-	-
Bril/lensdragend	-	-	-
Lengte	-	-	-
Gewicht	-	-	-
Zindelijkheid	urine	ontlasting	-
- dag	-	-	-
- nacht	-	-	-
Lichamelijke ontwikkeling	-	-	-

?

ruim boven - gemiddeld, +2SD

Fysiek

Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig	-	-	-
Pengreep	-	-	-
Internet/social media/gamen	-	-	-
Lichaamsbeweging	-	-	-
Zwemles	-	-	-
Zwemdiploma	-	-	-
Voeding	-	-	-
Tanden poetsen	-	-	-

Sebastiaan 4jr4mnd

Mentaal

hechting
Vragenlijst
- psychosociaal
- aandacht
- emotioneel
Persoonlijkheid
Slapen
Sterke wil
Sprak/taal ontwikkeling
Meertaligheid
Denkniveau

balans

Concentratie ↓

vrolijk open

jong

gaat niet graag

onrustig/actief

komt niet tot werken

soms luisteren ↓ boos

goed

duidelijkheid/ structuur & positieve aansturing nodig

Externe factoren

Directe omgeving

Gezinsleden
Moeder 38 jr
Vader 39 jr.
Zus Lana 2jr8 mnd

Bijzonderheden gezin

Samenstelling gezin
Competentie o
Sociale steun
Passief roken

consequent+ structuur+

Leefomgeving

Afkomst	Vader	Moeder
Spreektaal	-	-
Opleiding	MBO	MBO
Geloof	-	-
Beroep (vader)	Vertegenwoordiger	-
Betaald werk (moeder)	Kapster	-
Financiën	-	-
Huisvesting	-	-
Buurt	-	-
Voorschoolse voorziening	-	-
School	-	-

VAARDIGHEDEN:

- Vragen stellen (aandacht voor hun perceptie)
- Actief luisteren (reflectie, samenvatten, ambivalentie benoemen, begrip)
- Verandertaal ontlokken
(wat wil je anders, wat zijn haalbare doelen, hoe te bereiken?)
- Tijd geven, aansluiten hulpvraag ouders/jongeren

Ongevraagd advies/uitleg:

- Indirect (algemeen) en neutrale uitleg

Empowerment:

- Hun perspectief is uitgangspunt
- Herhaal hun zienswijze, benoem hun krachten
- Voeg jouw zienswijze toe, begrijpelijke uitleg

Gesprek Moeder en JGZ onderzoek:

Persoonlijke factoren

Genetische aanleg

Ziekten in familie
Aanleg voor over/ondergewicht

ADHD, ASS (neefjes)

Zwangerschap / geboorte

Duur
Intoxicaties
Gewicht
Apgarscores
Ziekenhuisopname
Gehoorscreening

39 weken keizersnede
2940 gram
4/7/10
3 dagen couveuse

Vroege ontwikkeling

Eerste lach
Ontwikkeling
Los lopen

5 wk. jong
18 mnd

Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen

gepest op school

Voorgeschiedenis

Medicatie
Ontvangen zorg
Tandarts
Vaccinatiestatus

Astma, Ventolin zn
OMA 2017
Adenotomie

Lichamelijke functies & structuren

Klachten	-	
Gehoor	?	onvoldoende
Zien	-	voldoende
Bril/lenzendragend	-	
Lengte	-	ruim boven - gemiddeld, +2SD
Gewicht	-	
Zindelijkheid	urine	ontlasting
- dag	ja	ja
- nacht	ja	ja
Lichamelijke ontwikkeling	ja	ja

Fysiek

Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig	-
Pengreep	tekent thuis nauwelijks
Internet/social media/gamen	-
Lichaamsbeweging	veel-buiten
Zwemles	-
Zwemdiploma	-
Voeding	-
Tanden poetsen	-

Sebastiaan 4jr4mnd

Mentaal

hechting	balans
Vragenlijst	-
- psychosociaal	-
- aandacht	-
- emotioneel	-
Persoonlijkheid	vrolijk open
Slapen	Sterke wil
Spraak/taal ontwikkeling	jong
Meertaligheid	-
Denkniveau	-

School	gaat niet graag
	onrustig/actief
	komt niet tot werken
Gedrag	soms luisteren ↓ boos
Interactie	goed
- ouder/kind	-
- kind/JGZ	-
- volwassenen	duidelijkheid/ structuur & positieve aansturing nodig

Externe factoren

Directe omgeving

Gezinsleden	-
	Moeder 38 jr Vader 39 jr. Zus Lana 2jr8mnd
Bijzonderheden gezin	-
Samenstelling gezin	-
Competentie o	-
Sociale steun	consequent+ structuur+
Passief roken	-

Leefomgeving

	Vader	Moeder
Afkomst	-	-
Spreektaal	-	-
Opleiding	MBO	MBO
Geloof	Vertegenwoordiger	
Beroep (vader)	Kapster	
Betaald werk (moeder)	bevorderend	
Betaald werk (vader)	bevorderend	
Financiën	bevorderend	
Huisvesting	negatieve feedback	
Buurt	te veel van hem geest?	
Voorvoorziening		
School		

Persoonlijke factoren

Genetische aanleg

Ziekten in familie dyslexie
 Aanleg voor over/ondergewicht geen

Zwangerschap / geboorte

Duur 42 weken
 Intoxicaties -, roken, -, -
 Gewicht 3750 gram, -
 Apgarscores 8 en 9
 Ziekenhuisopname 13-1 tot 16-1-2014
 Gehoorscreening voldoende

Vroege ontwikkeling

Eerste lach 4 weken
 Ontwikkeling jong
 Los lopen 18 maanden

Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen verhuizing 2016
 opa overleden 2017

Voorgeschiedenis

Medisch oorontsteking 2017
 RS virus 2015
 Medicatie nee
 Ontvangen zorg logopedie 2017
 Tandarts 2x/jaar
 Vaccinatiestatus volgens schema

Lichamelijke functies & structuren

Klachten geen
 Gehoor onvoldoende
 Zien voldoende
 Bril/lenzendragend nee
 Lengte stabiel, ver boven
 gemiddeld, binnen
 streeflengte
 Gewicht gemiddeld, gezond
 Zindelijkheid urine ontlasting
 - dag ja ja
 - nacht nee ja
 Lichamelijke ontwikkeling voldoende

Fysiek

Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig rechtshandig
 Pengreep -
 Internet/social media/gamen conform leeftijd
 Lichaamsbeweging veel
 Zwemles nee
 Zwemdiploma nee
 Voeding voldoende
 Tandpoetsen 2x/dag
 Verzorging goed

Externe factoren

Directe omgeving

Gezinsleden moeder 05/06/1984
 vader 12/11/1963
 zus 01/05/2016

Bijzonderheden gezin oma inwonend -

Samenstelling gezin tweeoudergezin

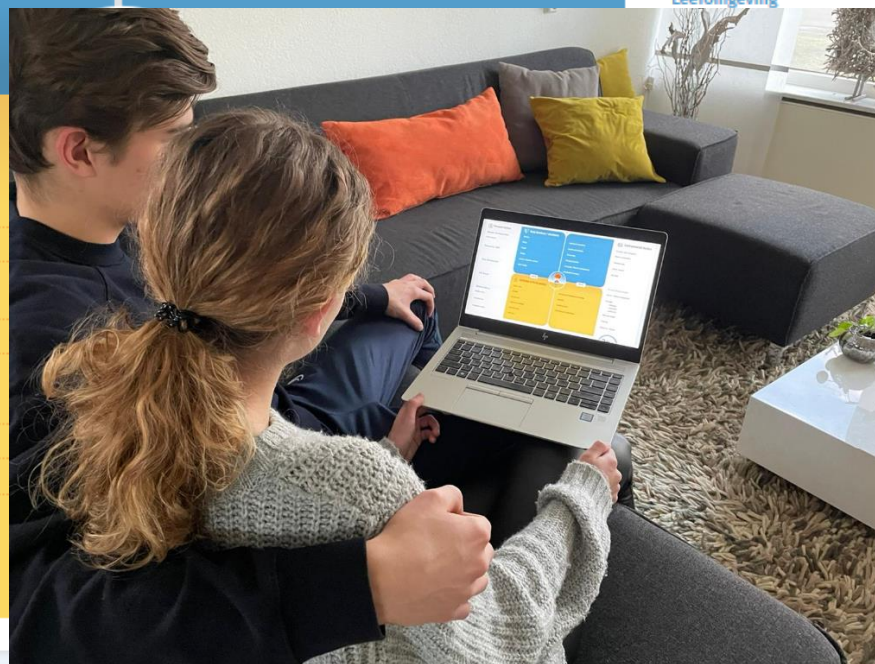
Competentie ouder(s) bevorderend

Sociale steun bevorderend

Passief roken nee, nooit als ...

Leefomgeving

Moeder
 NL
 dialect
 LBO
 RK

“PERSONALIZED HEALTH CARE”

- **Persoonlijk:**
 - op maat, passend bij individuele kenmerken kind & omgeving
- **Preventief en Predictief**
- **Pro-actief, Positieve benadering**
 - (uitgaan van gezondheid, niet ziekte)
- **Participatief**
 - actieve betrokkenheid ouders/jongeren
 - perspectief ouder/jongeren ruimte bieden
 - bekrachtigen, zomogelijk regierol
 - **shared decision making (multidisciplinair overleg)**
 - **3de bijeenkomst**

OEFENEN?

*Breng een casus uit de praktijk in kaart middels
het 360° CHILDoc*

voor interactieve en uitprintbare pdf's zie link:

<https://360child-profile.nl/instructie-materiaal/>

*Terugkoppeling ervaringen/casus
tijdens de volgende bijeenkomst*

Behoefte aan aanvullende instructiemateriaal website?

HARTELIJK DANK!

*voor jullie aandacht & focus
en actieve participatie!*

**Take
home message*

Laten we onze kinderen.....

...persoonlijk nemen !!!

Miriam Weijers, contact:
m.weijers@maastrichtuniversity.nl